

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.Issued every day except Sundays
and legal holidays.

75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 181. — ŠTEV. 181.

NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 4, 1921. — ČETRTAK, 4. AVGUSTA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

AMERIŠKI RDEČI KRIŽ POVZROČIL USTAJO?

JAVNO JE OBDOLŽIL ČASTNIKA AMERIŠKEGA RDEČEGA KRIŽA, DA JE ZANETIL USTAJO V KRONSTADTU. SPOR V RIGI

Poroča Walter Duranty.

Riga, Letka, 2. avgusta. — Se "s kojih rok se še vedno cedi kri nator France je tekem reteklega umorjenih žensk in otrok". Četrti presenetil nede ameriško — Sram me je, — je nadaljeval kolonijo, temveč tudi veliko število polkovnik Ryan, — da ste vi izio domaćinov, — kajti afera je bi- voljen zastopnik ameriškega na- la javna, — s tem, da je obdolžil roča, stisnili one roke v prijatelj- v zmernih izrazih polkovnika Ed- stvu.

Vse kaže, da se je senator lotil na in Rdeči križ pred forum sena- nalo, da brani svoje moskovske ta ter razkril tam celo koropec, prijatelje pred trpkim in netole. To je bil zelo mučen prizor, kate- rantnim svetom. Izjavil je namreč rega so obžalovali vsi navzoči A da pripravila kampanjo, ne le pro- merikanci. Težko je bilo prepriča- ti Rdečemu križu, temveč tudi ti letskega vpraševalca, da je mož- proti newyorškemu Times, kate- ki je kričal na vse grlo ter mahal rega imenuje "lažljivo eunjo", pri tem z rokami, v resnici senatori ki zastruplja srea Amerike proti Združenih držav.

Obdolžitve senatorja France te- melje edinele na trditvi Čičerina in se ta je na kaj slabih nogah. — Resnica je da je neki zavezniški agent prodir v Kronstadt tekem razjarjen in estri glas. Otvoril je revolucije in da je ta agent izjavil svoj napad s tem, da je posvaril da je zastopnik Rdečega križa. polkovnika Ryana, da v Ameriki kar pa ni bilo res. Kar se tiče pol- še vedno veljajo postavne in da bi polkovnika Ryana, pa je bil ta v o- bil polkovnik pred temi postava- mi obsojen. Polkovnik Ryan je bil presenečen sprčo tega izbruha, a senator je nadaljeval:

— Nj vam treba ničesar zanika- ti. Mi imamo dokaze proti vam. Jaz vem in ves svet bo vedel, da ste krivi kriminalnega umešavanja v zadeve prijateljske države. V ste započeli revolucije v Kronstad- tu in radi tega boste kaznovani.

Do onega časa je jejni glas se- natorja spravil na lice mesta s- druge goste v hotelu. Polkovnika Ryana je bilo čuti, kako je vpra- šal, kakšni so dokazi, s katerim se senator postavlja.

— V kratkem jih bom sprejel, — je zakričal senator. — Sploh pa ni treba nobenega pisanega do- kaza. O vašem nečestnem nastopu so mi povedali ljudje, ki so pošte- ni, ki bi se nikdar ne lagali.

To je bilo preveč. Strastno je izjavil polkovnik Ryan, da nima ko je bila leta 1921, ki je veljalo senator nobene pravice dolžiti ga za izvanredno vroče leto, šele me- na temelju boljševiskih voditeljev seca septembra.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, nanealivo in hitro (Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Raspodilja na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni grad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$2.05	1,200 kron	\$ 6.30
400 kron	\$2.75	5,000 kron	\$31.50
500 kron	\$3.40	10,000 kron	\$62.00

ITALIJA IN ZARUČENO OZEMLJE:

Raspodilja na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 2.80	500 lir	\$23.00
100 lir	\$ 5.00	1000 lir	\$46.00
300 lir	\$14.40		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Raspodilja na sadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avst. kron..	\$ 2.20
5,000 nemško-avst. kron..	\$ 9.50
10,000 nemško-avst. kron..	\$18.00
50,000 nemško-avst. kron..	\$87.50

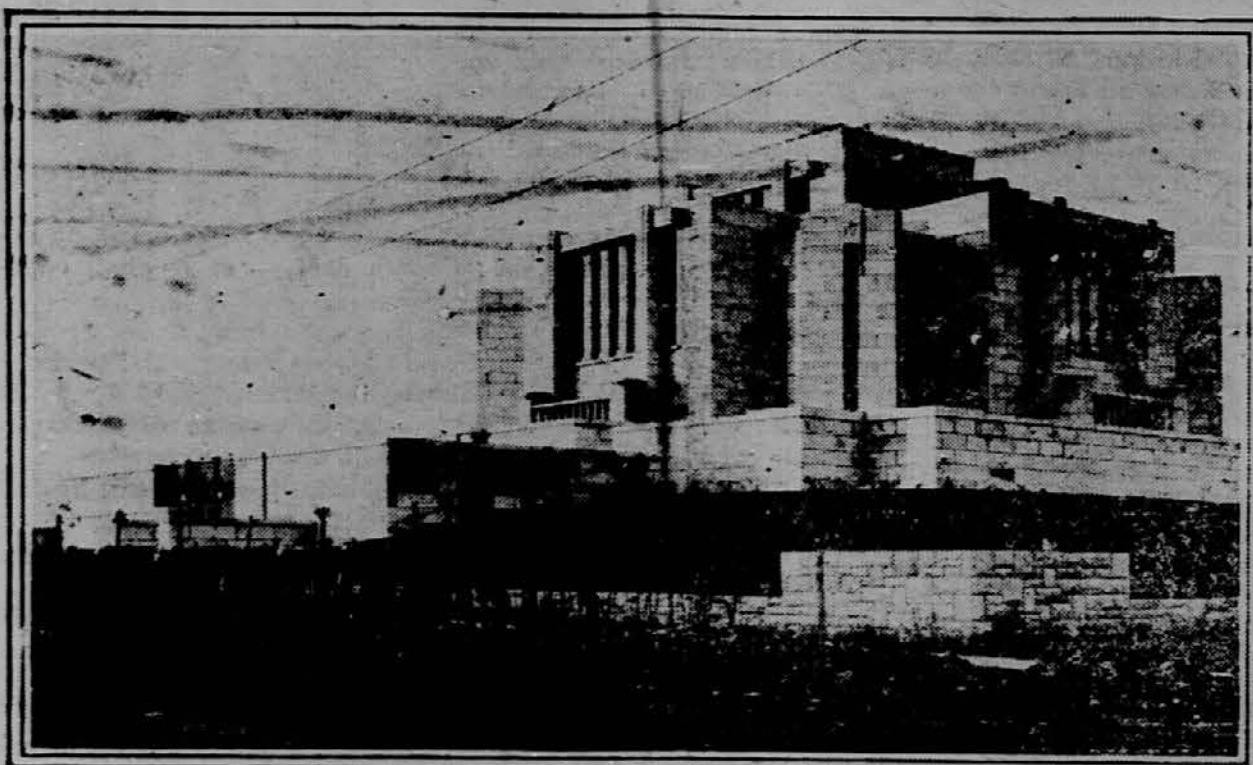
Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepritrka- vano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam pošlani denar dospje v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podruž- nic imamo najamne izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike ko- piti za one, ki se ho- ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je pošlani najprijet po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakver State Bank

82 Cortlandt St., New York

MORMONSKI TEMPELJ V CANADI.

Slika nam kaže napol dovršen tempelj, katerega grade mormoni v Cardson, Kanada. Tempelj bo ba- je stal milijon dolarjev. Značilno je, da je vse zgrajeno pravokotno in da ne bo v vsem svetiliču nobe- ne krive črte.

ANGLEŽ O SVETOVNEMU MIRU

VSEPOVSOD VIDI NEVARNOSTI NOVIH KONFLIKTOV, OB RENU, NA TIROLSKEM, NA BALKANU, V RUSIJI IN TURČI- JI TER V OSTALIH DELIH EVROPE.

Williamstown, Mass., 2. avgusta.

— Treba bi bilo skupine ljudi in pol, da sestavijo zadovoljivo mi- rovno pogodbo v Versailles, je iz- javil Viscount Bryce na nekem tukajšnjem predavanju. Oni, ki so sklenili pogodbo, pa niso želi ničesar drugega kot obsodbo ter zasejali semena bodočih vojn.

— Ni ga bolj temnega oblaka, — je rekel, nosečega bodoče vihar- je, kot je oni, ki zatemnjuje sedaj bregove Rena.

Rekel je, da je v Evropi več bolnih mest in vsako najmanjše razburjenje ali draženje bo lahko dovedlo do oboroženih dogodkov.

Razpravljajoč o mirovni pogod- bi ter dogodkih, ki so dovedli do nje, je rekel Bryce:

— Po vojni je prišla uravnav- kato so uveljavili zastopniki zmagovalnih sil, zbrani v Parizu. To ni bil posebno srečen kraj za razprave, kot so bile potrebne.

— Tukaj ni mesto, da bi govorili o njih ali o metodah, katerih so se poslužili. Njih delo ni izzvalo v Evropi ničesar drugega kot obsod- bo. Če primerjamo pogodbo, ka- tero so sestavili oni, s pogodbami ki so bile sklenjene na dunajskem kongresu leta 1815, so se mogoče Talleyrand, Metternich, ear Alek- sander in drugi poslužili despotič- nih metod ter slabo razumeli inte- rese svojih narodov, ali vedeli vsaj, kaj delaj oter dali pondar ka svojim principom.

— Njih delo je dalo Evropi zno- sen mir, ki je trajal trideset let. Niti ene pogodbe pa ni, sklenjene 1919 in 1920, c kateri se že sedaj priznava, da potrebuje amend-

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgraj- ske vlade dobé Jugoslovani potne liste samo tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kra- ja, da je razvidno, od kod je do- ma. Take listine so: Stari potni list, dejavka ali vojaška knjižica, krstni list in domovnica.

Navadno pismo ne zadostuje več.

Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj pše županstvu one ob- čine, v katero je pristojen, po do- movnico, potem bo šele mogel do- biti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kako gori- menjene listine.

Frank Sakver State Bank,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

SOVJETI HOČEJO
POPLAČATI DOLGOVE

Napram Franciji so se baje obve- zali, da bodo poravnali vse obvez- nosti prejšnje ruske carske vlade.

Pariz, Francija, 3. avgusta. — Soglasno z nekim poročilo pariške izdaje newyorškega "Heralda", se se pričela vršiti včeraj zvečer med Louis Loutherjem, franco- skim ministrom za oproščne pro- vince ter Leonidom Krasinom, so- vjetskim trgovinskim zastopnikom pogajanja glede priznanja ruskih dolgov v Franciji. List izjavlja, da ima tozadevno informacijo iz absolutno zanesljivega vira.

Pred polomom carske vlade v Rusiji je znašal dolg Rusije v Fran- ciji nekako pet tisoč milijonov do- larjev. Ko je prišla sovjetska vla- da na krmilo, niso hoteli boljševis- ki priznati tega dolga in temu dejstvu je pripisovati, da se ni hotela Francija spustiti v nobena pogajanja z zastopniki boljševiskov ali pa skleniti z njimi trgovski do- govor kot je bil uveljavljen pred kratkim med Anglijo in sovjetsko Rusijo.

London, Anglija, 3. avgusta. — Kot poroča Daily Herald je bolj- ševiski minister za zunanje zade- ve, Čičerin poslal na Dunaj brez- žično brzojavko, v kateri se glasi, da je lakota in iz tega izvirajoče stanje v ruskih provincah ob Vol- gi zelo resne narave. V brzojavki pa se dostavlja, da predstavlja ino- zemsko kapitalistično časpisje ce- lo stvar v mrkejši luči, ker se stri- nja to z njegovimi interesi.

— V prizadetih pokrajinah vla- da velika beda, — se glasi v brzo- javki, — številne strašne pove- sti, ki krožijo po zapadni Evropi, so se porodile v fantaziji žurnali- stov ter ji je treba sprejeti le z največjo rezervno.

Okolice Petrograda ni v veliki meri prizadeta od lakote, ker je bolj severni položaj obvaroval pri- delke pred poginom, kateremu so zapadli poljedelski produkti v bolj južno ležečih delih dežele.

Več ladij razklada v Petrogradu živila, se glasi v neki brzojavki na Daily Mail iz Borneborg, nekega finskega mesta, ki leži šestdeset milj severno od Abo. Nadaljne za- loge živil pa prihajajo iz Revala. Glasi se, da prosijo Rusi, ki ob- iskujejo ladje v Petrogradu, mor- narje, naj jim prodajo svoje rači- je in neki kapitan je baje pred kratkim kupil lep klavir za dva zaklja moke.

si, pripade cela zapuščina nje- govim sorodnikom. Zapuščina pred- stavlja vrednost približno šestih milijonov dolarjev.

BELGIJCI JEZNI NANEMŠKA SODIŠČA

SLUČAJE VOJNIH KRIMINALCEV, KATERE JE PREDLOŽI- LA BELGIJA, SE JE ODPUSTILO O NA NAČIN, KI JE BIL SKORO ZANIČLJIV.

London, Anglija, 2. avgusta. — M. Jaspas, belgijski minister za zunanje zadeve, bo najbrž še danes prišel v London, da se sestan- ne z lordom Curzonom, angleškim ministrom za zunanje zadeve. Kot se domneva, boče razpravljati z njim glede bližajočega se sestanka najvišjega zavezniškega sveta. — Belgiji se prav posebno ogorčeni nad načinom, kako je sodišče v Lipskem nastopilo v slučajih voj- nih kriminalcev, katere je predlo- žila Belgija, kajti Belgija domne- va, da se je sodišče iznebilo teh slučajev na način, ki je bil naravn- nost prezirljiv.

M. Jaspas je moral čitati in po- slušati številne ogorčene komen- tarje, ki so prihajali tako s strani socialistov kot s strani kleri- kalcov in vsled tega je v nekem svojem zadnjem govoru izjavil da mirovna pogodba, sklenjena v Versailles, sicer določa, da ima vsaka posamezna zavezniška drža- va pravico, nastopiti tako kot se ji zdi z ozirom na te procese pro- ti nemškim vojnim kriminalcem, da pa bodo vse zavezniške države nastopile skupno, če bo treba.

Vsled tega je verjetno, da bo Mr. Jaspas povabil angleškega mi- nistra za zunanje zadeve, naj nu- di podporo Anglije za akcijo, ko- je namen bo pojasniti Nemcem, kako zelo so zavezniški nezadovolj- ni z obsodbami, katere je izreko- leniško vojno sodišče nad zločin- ci. Nekateri izmed ljudi, katere dolže Belgiji vojnih zločinov, ži- ve sedaj v ozemlju, zasedenem od zaveznikov in splošno se zahteva, naj se jih aretira ter stavi pred belgijska sodišča.

Belgijska vlada je bila zelo molčeča z ozirom na obravnave v Lipskem, vendar pa ne manjka tudi v tej deželi ljudi, ki označu- jejo te procese kot slepilo in nor- ežjo ter obsodbe na par mesecev ječe za sleparijo.

Zadeva se nahaja v rokah ge- neralnega pravdnika, sir Gordon Howarta in na neko vprašanje v poslanski zbornici, če bi se ne ojačeni.

DEBATA GLEDE MIROVNIH
POGOJEV ZA IRSKO TAJNA.

London, Anglija, 3. avgusta. — Eamon de Valera, voditelj irskih republikancev, je predložil vsem članom irskega republikanskega parlamenta, v kolikor jih je bilo mogoče zaslediti, na neformalen način mirovne predloge angleškega ministrskega predsednika Lloyd Georgea — Tako poroča Daily Sketch. List izjavlja v nadaljnem, da bo seja tajna, ko se bodo zbra- li člani parlamenta k debati gle- de pogojev. Ta debata bo najbrž trajala več dni.

Vladni voditelj, Austin Cham- berlain, je izjavil v angleškem pa- rlamentu, da je bil med ministr- skim predsednikom ter Valero, irskim voditeljem, sklenjen dogo- vor, soglasno s katerim se bo uve- ljavilo zadosten opovedni rok gle- de premirja v slučaju, da bi se sedanja pogajanja neuspešno kon- čala.

PREDLOGA GLEDE PIVA OGRO-
ŽENA.

Washington, D. C., 3. avgusta. — Velika obstrukcijska debata proti Willis-Campbell predlogi, tikajoči se prepovedi piva v zdravilne svr- he, se je vnela včeraj v senatu ter ogroža življenje te predloge, ki naj bi, kakor znano, izpolnila Volsteadovo enforcement postavo v toliko, da prepoveduje predpiso- vanje piva in vina od strani zdrav- nikov.

NAJVIŠJI SVET BO
IMEL DOSTI DELA

Navzočnost Lloyd Georgea in Cur- zona v Parizu bo dala posvetova- njem širši obseg.

London, Anglija, 2. avgusta. — Vspricho definitivne objave, da se bosta angleški ministrski predse- dnik Lloyd George in minister za zunanje zadeve, lord Curzon vde- ležila posvetovanj, se je pričel ob- seg sej najvišjega zavezniškega sveta širiti. Ameriški poslanik Harvy bo navzoč kot opazovalec in sicer privratar odkar obstoji najvišji svet in sedaj je skoro go- tovo, da se ne bo le razpravljalo o slezijskem vprašanju, temveč tu- di o vprašanih, tikajočih se bli- njega iztoka, Rusije, obravnav proti nemškim vojnim zločinem v Lipskem ter razdelitve odškodni- ne, v kolikor jo je Nemčija že pla- čala.

Vsled tega se domneva tukaj, da bo zasedanje najvišjega sveta tra- jalo najmanj en teden, če ne še dalje.

Tukaj je odločno opaziti opti- mizem glede vseh stvari, o kate- ri se bo razpravljalo na sestanku, med katerimi bo najprvo vpraša- nje, če potrebujejo zavezniške sile v slezijskem plebiscitnem ozmlju ojačeni.

Lloyd George je včeraj v po- slanski zbornici objavil, da je do- bil lord Abernon, angleški posla- nik v Berlinu, navodila, naj so- deluje s francoskim in italijanskim poslanikom pri informiranju Nem- cije, da mora biti pripravljena na nadaljne transporte zavezniških čet preko nemškega ozemlja, če bi postali taki transporti potrebni. S tem je bila tudi omiljena napetost ki je še prejšnji teden prevladovala v odnosu med francosko in angleško vlado.

V odgovor na neko stavljeno vprašanje je ministrski predse- dnik odgovoril, da je namen vlade gledati na to, da bodo tako Nemci kot Poljaki dobili, kar jim gre in do česar so upravičeni.

Nadalje je rekel Lloyd George, da bo najvišji zavezniški svet naj- brž razpravljal o položaju, ki je nastal vsled lakote v Rusiji.

Senator Sterling iz South Da- kote, ki je oče te predloge v sena- tu, je dobil tak strah pred to ob- strukcijo, da je opustil svoje na- meravane potovanje v Evropo, kamor je hotel odpluti danes s par- nikom "George Washington".

Obstrukcionisti in nasprotniki te predloge, katerim načelujeta senat. Moses iz New Hampshire, republikanec ter njegov demokra- tični tovariš, Broussard iz Louisia- ne, so na skrivnem povprašali med senatorji za njih razpoloženje ter izvedeli, da jim mnjka le še dva glasova, da se vrne to predlogo ju- stičnemu komiteju.

GLASLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

GLAS NARODA, 4. AVG. 1921

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

Dopisi.

Little Falls, N. Y.

Društvo sv. Jožefa št. 53 JSKJ. je na redni mesečni seji dne 10. julija sklenilo podpirati iniciativni predlog društva sv. Alojzija št. 36 JSKJ. v Conemaugh, Pa. Predlog, da se zniža plače glavnim uradnikom, kakor tudi dnevnice delegatom, je bil podpiran od večine članstva, katero ga priporoča še ostalim bratskim društvom JSKJ., da ga podpirajo, da pride čim prej do končne odločitve.

Za društvo sv. Jožefa št. 53 JSKJ.:

Predsednik: Josip Homovec.
Tajnik: Ivan Purnat.
Blagajnik: Louis Marošek.

Reading, Pa.

Kdorkoli je čital zapisnik gl. odbora polletne seje JSKJ., vsak se je lahko prepričal iz poročila gl. tajnika, da je naša Jednota v tem polletnem času napredovala, pa bodisi v finančni ali pa članstvu. Ker pa uvidimo napredek, glejmo, da ta napredek tem bolj pospešimo.

Kolikor sem zasledovala vse razprave v glasilu JSKJ., nisem prišla še na sled, da bi se se oglašala katera članica, oziroma sestra, katere pripada k moškemu društvu. Ker sem pa prepričana, da me ženske imamo ravno iste pravice kot moški, zato imamo tudi pravico vdeleževati se društvenih sej. Toda, žal, tega ne delamo. Me ženske vsa stvar prepuščamo svojim soprogom in svoji misli pustimo njim, da oni za nas mislijo. Vem, da nismo zmoglo pisane, da bi razpravljale v glasilu, in marsikatera se ne upa pisati zaradi tega, ker se boji, da ne bi nje dopis zagledal belega dneva, toda upam, da uradnik je toliko pošten, da dopis priobči s popravitki, ker on vsaj ve, kar me mislimo popisati v naših dopisih. Prepričana sem, da ko bi se me članice bolj pogostoma oglašale v našem glasilu, bi Jednota še bolj napredovala.

Lahko rečem, da ženska agitacija je v več slučajih bolj uspešna kot pa moška, zato je moja srčna želja, da se tudi me članice poprimemo vneto, da bomo agitirale med našimi prijatelji, da naj pristopijo v naš krog. Večkrat se srečamo na kakem sestanku, ne pozabimo pa jih opomniti, da naj pristopijo v društvo, kajti društvo je vsakemu potrebno, ker nikoli se ne ve, kdaj nas zadene nesreča ali pa celo smrt, da vsaj za silo posušimo prve solze onim, ki bodo z nami ostali.

Priskrbljeno na pomoč našim soprogom, kajti oni so itak odgovorni, da plačajo naše mesečne doneske. Pomagajmo jim tam, kjer nam je mogoče, najlažje jim pa pomagamo pri agitaciji, katere, upam, bo od nas članice tudi uspešna.

Moja srčna želja je, da se tudi druge članice kaj oglašajo, tako bomo lahko podale vsaka svoje mnenje.

Pozdravljene sestre in sobratje JSKJ.

Johana Pezdire,

članica društva št. 61 JSKJ.

Braddock, Pa.

Društvo sv. Alojzija št. 36 JSKJ. je na redni seji dne 17. julija 1921 soglasno zaključilo, da se podpira iniciativni predlog, katerega je stavilo društvo sv. Alojzija št. 36 v Conemaugh, Pa., radi plače glavnih uradnikov. Gl. tajniku naj ostane dosedanja plača, ker se nam ne vidi nič prevelika za dobro in pošteno delovanje v njegovem uradu. Kar se pa tiče ostalih uradnikov, naj se sprejme plača kot jo predlaga omenjeno društvo. Ravno isto je glede dnevnice, ker osem dolarjev je res preveliko.

Upam, da bo članstvo toliko previdno, predno se izreče za znižanje, da dobro premisli, če je umestno ali ne. Vsak ve, če hočemo imeti točnost in pa red, da je bolje,

da se plača pošteno ter tudi pošteno delo zahteva.
Z bratskim pozdravom vsem članom in članicam JSKJ.
Max Keržnik,
predsednik nadzornega odbora.

Odglasovano dne 17. julija 1921 v Braddocku, Pa.

Uradniki:

Predsednik: John Anžovlar.
Tajnik: Martin Hudale.
Blagajnik: Anton Nemanič.
Zapisnikar: J. A. Germ.

La Salle, Ill.

Na tem mestu hočem izraziti svoje mnenje glede znižanja plač glavnim uradnikom JSKJ. Celotno iniciativno se stavijo v tej zadevi. Naše društvo Danica št. 124 je na svoji zadnji seji sklenilo, da ne podpira iniciativne družava št. 36. Plače naših uradnikov naj ostanejo enake do prihodnje konvencije. Jaz pa nič ne opazim, da se je ena živl in drugih potrebnih toliko znižala kot pišejo. Čitala sem tudi jako značilen dopis v Prosveti. Dopisniku je znano, da ima gl. tajnik JSKJ. večjo plačo kot pa tajniki drugih Jednot in Zvez. Pri drugih Jednotah so pa vsi uradniki dobro plačani, dočim je pri nas samo eden. Pri neki Jednoti so bili glavni uradniki prisiljeni lotiti se privatnega biznisa, ker niso bili zadostno plačani. Člani, bodimo toliko ponosni, da ne bomo trgali svojim glavnim uradnikom plač, da bi bili prisiljeni iskati postranskega zaslužka. Poudariti je treba, da niso preveč plačani, posebno pa ne glavni tajnik. On je vreden in marljiv bolec za koristi naše Jednote. On nam je veliko prihranil pri zadnji konvenciji, ker je že pred konvencijo uredil pravila. Cenjeni sobratje, s kritiziranjem ne bomo veliko napredovali pri Jednoti. Mislim, da ga ni društvenega tajnika, kateremu ni ne šel glavni tajnik v vseh ozirom na roko. Jaz sem v imenu društva Danica priščno zahvaljujem. Držimo se vedno tega, da mora biti dobro blago dobro plačano. Žaliti ne nameravam nikogar, pač pa si lastim pravico izraziti svoje mnenje.

Članica društva št. 124.

Midvale, Utah.

Dolžnost vsega članstva je, da se zahvali društvu sv. Alojzija št. 36 JSKJ., ker se je zavzelo in napravilo korak za korist in obstanek naše slave JSKJ.

Tudi mi mislimo, da ni več kot pravilno, da se plača uradnikom uravna po stopinji kot se je delavstvu.

Kakor se je izprevidelo in je glasovalo naše društvo sv. Jožefa, društvo sv. Alojzija poseglo malo pregledoboko s predlogom v glasilu št. 157.

Tudi nam je za dober obstanek Jednote, toda priznati moramo, da cene so še visoke in tudi plača, kdor sploh še dela, ni padla nam delavcem še nazaj, kakor je bila leta 1916.

V drugem oziru moramo tudi računati, da ima Jednota danes že lepo število mladine pod svojim okriljem in — če se ne motim — tudi več članstva kot prej. Tudi to dá nekaj več zamude uradnikom. Priporočam tudi, da se mora dobroga in poštenega delavca vpoštevati. Dosti je prihranjenega; če je delo storjeno v pravem času pravilno.

Vso stvar pa prepuščamo članstvu JSKJ. v razsodbo.

Peter Blatnik, tajnik.

Gilbert, Minn.

Društvo sv. Jožefa št. 20 JSKJ. v Gilbertu je imelo debatanje glede iniciativnega predloga društva št. 36 v Conemaugh, Pa., na redni mesečni seji dne 17. julija 1921.

Brat tajnik je razložil sobratom, kaj in kako, da se je protestiralo glede plač samo najbolj važnih in neumornih glavnih odborov.

Ni nas dolgo vzelo in sklenili smo, naj bi plače ostale še do 1. januarja 1922.

Bratje cele naše dične Jednote, posebno pa tajniki, ali ste imeli še kakorkoli tako uspešno poslovanje in vse v najlepšem redu, kakor ga imamo ravno v tem letu? Dobro mi je znano prejšnje delo-

vanje in še od zadnje konvencije mi je v spominu, kakšen red je bil.

Kar se tiče plač, bratje, dober delavec ni nikoli preplačan. Ako ni dober, je pa preveč, kolikor dobi.

Bratje cele Jednote, prosim, da bi čitali sporočila glavnega tajnika, posebno še od 7. julija, ko je pojasnil, kakke težkoče je imel v vojnem času. Zelo skromno plačo je imel in za zelo važen posel in voliko odgovoren.

Sicer jaz ne morem voditi celega članstva JSKJ., dam pa samo svet. Kar se tiče življenjskih potrebščin v Minnesoti, ni skoro nič razlike kakor v vojnem času. Čudno se mi vidi, da je živježu po drugih državah že tako cena doli padla.

Priznavam, da Jednoto vzdržuje delavec, ali to tudi vem, da so v glavnem odboru večina tudi delavci, akoravno ne garajo vsi v rudnikih. Glavni tajnik ne sme nič drugega delati, kakor samo za korist Jednote. Torej on je tudi delavec. Ako pa je toliko srečen, da je bolj sposoben za važna dela v pisarni, mu ne smemo biti zavistni.

Za društvo sv. Jožefa št. 20 JSKJ.:

Frank Zgone, predsednik.
Louis Vessel, tajnik.
Math. Majerle, blagajnik.
John Juhant, zapisnikar.

Naznanila.

Uniontown, Pa.

Članom društva sv. Roka št. 55 JSKJ. naznanjam, da bo naše društvo, ki je dosedaj zborovalo vsako četrto nedeljo v mesecu, zborovalo zanjeprej tretjo nedeljo. Zadnjih šest mesecev smo imeli veliko nepriliko zaradi asementov, ki pridejo vsaki meseci prepozno na glavni urad. To je dalo glavnemu tajniku veliko več dela kakor je treba. Torej, člani, zapomnite si, da bo seja vsako tretjo nedeljo v mesecu v navadnih prostorih.

Louis Grome, tajnik.

Lorain, Ohio.

Člane in članice društva sv. Alojzija št. 19 JSKJ. se prosim, da se polnoštevilno vdeležijo prihodnje redne seje, katere se vrši dne 21. avgusta ob 1. uri popoldne v Alojziji Virantovi dvorani.

Na dnevnem redu imamo namreč važno zadevo: odobritev združevalne pogodbe z društvom Marije Pomagaj št. 6 JSKJ., ko imamo skupno sejo omenjenega dne.

Ker bo nadzorni odbor pregledal vse knjige in račune, predno pričeta društvi skupno poslovanje, se prosim vse člane in članice, da vse svoje asementne poravnajo na prihodnji seji, da bodo knjige in računi v redu za pregled.

Volil se bo tudi nov odbor obeh društev, zato vsi na sejo v nedeljo 21. avgusta.

Z bratskim pozdravom
J. Kumše, tajnik.
(3x 4,11,18—8)

Lorain, Ohio.

Naznanjam vsem članom in članicam društva Marije Pomagaj št. 6 JSKJ. v Lorainu, da se bo vršila prihodnja mesečna seja našega društva dne 21. avgusta ob 1. uri popoldne in ne več dopoldne, kakor se je dosedaj. Torej proseni ste vsi člani gori omenjenega društva, da se vdeležite polnoštevilno te seje, ker bomo imeli skupaj sejo z društvom sv. Alojzija št. 19 JSKJ. v veliki dvorani.

Obenem opozarjam člane in članice našega društva, da tisti, ki kaj dolgujejo na mesečnih asementih, plača na prihodnji seji, ako mu je mogoče. Če mu pa ni mogoče plačati, ga prosim, da se pride sam oprostiti na sejo, da ne bi imelo društvo kakšne sitnosti z njim! Prosim vas vse člane, da vpoštevate ta opomin.

Obenem naznanjam tudi članom in članicam našega društva, da se bo pobiral od otrok, ki prikor nesejo plačat asement za svoje starše, od pol ene do ene ure. V

Domovi prazgodovinskih ljudi.

Vsled izvanrednih okoliščin je prišla ena izmed prazgodovinskih naselbin na otoku Neuchatel v Švici na površje.

V takozvani mlajši kameniti dobi, nekako pred 60.000 leti, je bilo to jezero, kot vsa druga jezera v Švici, obdano od velike množice naselbin na koleh. Večina teh stavb na koleh je izginila, ker se je dvignila površina jezer. Številne preostanke so našli s pomočjo potapljanja in raziskovanja bregov.

Letos pa je padla površina švicarskih jezer nižje kot je bila kdaj, kar pomenijo ljudje. Dno jezera Neuchatel je suho na mestih, kjer so pred kratkim še vozili mali parniki. Vsled tega so se tudi prikazali preostanki vasi na koleh ter orodje teh prebivalcev. Dr. Kellerer, vodilna švicarska avtoriteta na polju starinostvija, je prevzel vodstvo nad tozadevnimi raziskavami.

Prvotni ljudje, ki so živeli v duplinah, so se preživljali v glavnem z mesom divjih živali, katero so lovili s svojim nepopolnim kamenitim orožjem. Pri tem so pogosto sami podlegli v boju. Prebivalci vasi na koleh pa so lovili ribe, kar je pomenjalo povsem varno in prijetno delo. Razgled preko jezera je bil mišen in imeli so tudi dolne, surove izdelbene iz velikih dreves, s katerimi so se vozili po jezeru na lovu ali pa za zabavo.

Prebivalci vasi na koleh so spadali med najbolj napredna plemena neolitne dobe ali nove kamenite dobe. Najti je dokaze, da so živeli prav do zgodovinskih časov v Švici in glasi se, da so se sedaj nekatere vasi obljude od potomcev tega prazgodovinskega rodu, ker so ohranili nekatere prazgodovinske življenske običaje. Gotovo je, da so v poznejših dobah dosegli precej visoko stopnjo civilizacije.

Prebivalci vasi na koleh so imeli govejo živino, pse in druge domače živali, kar je razvidno iz ostankov, katere so našli v takih naselbinah. Življenje prebivalcev teh vasi, čeprav prijetno v enem oziru, je imelo tudi svoje slabe strani, kajti take vasi so bile v veliki meri izpostavljene napadom od strani oboroženih tolp, ki so se potikale po deželi, ko je postajalo vojevanje že organizirano.

Eden najbolj znamenitih predmetov, katere so našli v eni takih vasi na koleh, je bil surovo izklesan koledar iz kamena. Ti ljudje so že znali razdeliti leto v mesece in dneve ter vedeli, da se prične sredi zime dan daljšati. Novo leto je bilo zanje, kot za vse primitivne narode, eden največjih praznikov v letu, kajti značilo je, da bo kmalu konec hude zime.

Prebivalci vasi na koleh so vodili miroljubno življenje, kar je razvidno iz lahkega značaja njih orožja, prilagodnega v glavnem za lov. Edini povod za med njimi so seveda predstavljale ženske. Pozneje pa so postale sege brez dvoma bolj ugajane, kajti preostanki njih naselbin kažejo popoln red.

Odkod so prišli ti ljudje? Kateremu plemenu so pripadali? Bili so povsem drugega izvora kot duplinski ljudje, katere je najti v duplinah Francije, ne daleč od švicarskih jezer. Prebivalci vasi na koleh so imeli okrogle lobanje, eni v duplinah pa podolgaste.

Sledove istega neolitnega plemena, ki je bivalo ob švicarskih jezerih, so našli tudi v Danskem, kjer pa so se ti starodavni ljudje pečali z lovom na morske ribe in školjke. Še danes je najti na Danskem velikanske kupe lupin ostrig in mol te lupine je pomešano tudi kamenito orodje, katerega so se ti ljudje posluževali.

Stika med tema dvema plemenoma pa seveda ni mogoče ugotoviti.

Sodnik Smith iz Illinois pravi, da ne pridejo govorniki na svet s svetniškimi sijajem okoli svojih glav. To je res. Ta sijaj pride navadno šele potem, ko sestavijo njih lučnopolni napis.

VABILO K PLESNI VESELICI, katero priredi društvo sv. Andreja št. 84 JSKJ. v Trindadu, Colo., v nedeljo 14. avgusta t. l.

Veselica se vrši v Soprisu, Colo. Začetek točno ob 2. uri popoldne. Vstopnina za moške \$1.00, ženske proste.

Vljudno vabimo cenjene rojake in rojakinje, domače in iz bližnje okolice, da se vdeležijo množično te prireditve. Veselica se vrši v korist društvene blagajne. Tega dne se bo blagoslovila društvena zastava. Za dobro pijačo in okusni prigrizek bo skrbel veselčni odbor. Torej na veselo svidenje pri zabavi dne 14. avgusta!

Pri tej priliki se pozivljajo člane našega društva, da se bolj redno vdeležujejo društvenih sej.
Z bratskim pozdravom
Math. Karcih, tajnik.

